

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
DIPLOMA ENGINEERING – SEMESTER – V- EXAMINATION – SUMMER 2016

Subject Code: 3352002**Date: 07/05/2016****Subject Name: Machine Design****Time: 02:30 PM TO 05:00 PM****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Each question carry equal marks (14 marks)

Q.1	Answer any seven out of ten. દરમાંથી કોઈપણ સાતના જવાબ આપો.	14
	1. List types of failure in machine element. ૧. વિવિધ મશીન ફેલ્યૂર ના પ્રકાર લખો	
	2. Sketch two views of Single Riveted Lap Joint . ૨. સિંગલ રિવેટેડ લેપ જોઇન્ટ બે વ્યુ દોરો.	
	3. List out types of design and explain any one ૩. ડીઝાઇનના પ્રકારો લખો અને ગમે તે એક સમજાવો	
	4. List out factors affecting the design of machine elements ૪. મશીન એલિમેન્ટ ડિઝાઇનને અસર કરતાં પરિબળો લખો	
	5. What may be the maximum efficiency of Screw Jack and why? ૫. સ્ક્રૂજેકની મહત્વમાં કાર્યેદક્ષતા શું હોઈ શકે અને કેમ?	
	6. What is difference between shaft and axle? ૬. શાફ્ટ અને એક્સલ વચ્ચેનો ભેદ સમજાવો.	
	7. State functions of Leaf Spring ૭. લીફ સ્પ્રિંગના ઉપયોગ જણાવો	
	8. Write two benefits of standardization ૮. સ્ટાન્ડાર્ડાઇઝરના બે ફાયદા જણાવો	
	9. What is difference between pressure and stress? ૯. સ્ટ્રેસ અને પ્રેશર વચ્ચે શું તફાવત છે?	
	10. List applications of preferred number ૧૦. પીફર્ડ નંબરના ઉપયોગો લખો.	
Q.2	(a) Explain design of Riveted joints	03
પ્રશ્ન. ૨	(અ) રિવેટેડ જોઇન્ટની ડીઝાઇન સમજાવો.	03
	OR	
	(a) Write design equations of socket end of cotter joint with resisting areas. (અ) કોટર જોઇન્ટના સોકેટ એન્ડમાપ શોધવાના સુત્રો રેઝિસ્ટીંગ એરીયા સાથે વર્ણવો.	03
	(b) Find rod diameter and spigot diameter for cotter joint if axial load is 60 KN. , $[\tau] = 40 \text{ N/mm}^2$, $[6t] = 50 \text{ N/mm}^2$ and $[6c] = 100 \text{ N/mm}^2$	03

	60 KN અકિસથલ લોડ માટે રોડ ડાયામીટર અને સ્પિગોટ ડાયામીટર શોધો.	
(5)	શીયર સ્ટ્રેસ $[\tau] = 40 \text{ N/mm}^2$, ટેન્શાઇલ સ્ટ્રેસ $[6t] = 50 \text{ N/mm}^2$, $[6c] = 100 \text{ N/mm}^2$	03
	OR	
(b)	Find 6 standard spindle speed between 200 rpm & 1000 rpm.	03
(5)	200 અને 1000 RPM વચ્ચે છ સ્ટાન્ડર્ડ સ્પીડ શોધો.	03
(c)	A 40 mm side equilateral triangle hole is to be punched in 10 mm thick plate. Calculate the capacity of punch, if shear stress of plate is 100 N/mm ²	04
(5)	40 mm બાજુવાળા સમબાજુ ત્રિકોણ હોલને 10mm જાડી પ્લેટમાં પાડવા માટે પંચની કેપેસિટી શોધો. પ્લેટની શીયર સ્ટ્રેસ 100 N/mm ² લો.	04
	OR	
(c)	A bolt has to lift 30 KN load axially. If permissible tensile stress is 60 N/mm ² , find bolt size.	04
(5)	એક બોલ્ટ ઉપર 30 KN લોડ લાગે છે. સેફ ટેન્શાઇલ સ્ટ્રેસ 60 N/mm ² લઈને બોલ્ટની સાઇઝ શોધો.	04
(d)	Two rods are connected by a Knuckle Joint to sustain a maximum load of 20 KN. Calculate diameter of the rod and knuckle pin diameter using following stresses. $6t = 80 \text{ N/mm}^2$ and $\tau = 50 \text{ N/mm}^2$. Ignore pin bending.	04
(5)	નકલ જોઇન્ટ ઉપર 20 KN લોડ લાગે છે. પીન ડાયામીટર તથા રોડ ડાયામીટર શોધો. ટેન્શાઇલ સ્ટ્રેસ = 80 N/mm ² and શીયર સ્ટ્રેસ = 50 N/mm ²	04
	OR	
(d)	A double riveted double cover Butt Joint is used to connect two plates of 12 mm thick using 18 mm diameter rivets. If permissible stresses are 80 N/mm ² in tension for plates, 65 N/mm ² in shear and 130 N/mm ² in crushing for rivets, find pitch. What is the efficiency of the joint?	04
(5)	12 mm જાડી પ્લેટોને 18 mm ડાયામીટર વાળા રીવેટથી ડબલ રીવેટ ડબલ કવર બદ્દ જોઇન્ટ વડે ફીટ કરેલાં. પ્લેટ માટે ટેન્શાઇલ સ્ટ્રેસ = 80 N/mm ² , રીવેટ માટે શીયર સ્ટ્રેસ = 65 N/mm ² તથા કશીંગ સ્ટ્રેસ = 130 N/mm ² લઈને જોઇન્ટની પીચ અને એફીસિયન્સી શોધો.	04
Q.3	(a) Find the diameter of the shaft to transmit 40 KW power at 140 rpm. Take $[\tau] = 63 \text{ N/mm}^2$ for shaft material.	03
પ્રશ્ન. 3	(5) 40 કિલોવોટ પાવર 140 RPM ટ્રાન્સમિટ કરવા માટે શાફ્ટનો ડાયામીટર શોધો. શીયર સ્ટ્રેસ = 65 N/mm ² .	03
	OR	
(a)	A hollow shaft 200 mm inside diameter and 300 mm outside diameter transmits 2500 KW at 200 RPM. Calculate the stress induced in shaft.	03
(5)	200 mm અંદરના અને 300 MM બહારના ડાયામીટર વાળો પોલો શાફ્ટ 2500 KW પાવર 200 RPM એ વહન કરે છે. તેમાં ઉદ્ભાતી સ્ટ્રેસ શોધો.	03
(b)	states types of levers	03
(5)	લીવર ના પકાર વર્ણવો.	03
	OR	
(b)	Draw neat sketch of a Semi Elliptical Leaf Spring. Label its various parts.	03
(5)	સેમી ઇલેપ્ટિકલ સ્પિંગની સ્વરૂપ આકૃતિ દોરી તેના વિવિધ ભાગોનું નામ	03

નિર્ણય કરો.

- (c) The compressive load on the nut and screw is 40 KN. Calculate the diameter of the screw and height of nut. Neglect buckling. Assume single start square threads of 2 threads/cm. Take for screw $6c = 100 \text{ N/mm}^2$ and bearing pressure bearing = 20 N/mm^2 . 04

- (5) સુધી અને નાટ ઉપર 40 KN કોમ્પ્રેસિવ લોડ લાગેછે. સુધીનો ડાયામીટર અને નાટની ઉંચાઈ શોધો. સુધીના સિગલ સ્ટાર્ટ થ્રેડમા રથ્રેડ પ્રતિ સેમી છે. સુધી માટે કોમ્પ્રેસિવ સ્ટ્રેસ = 100 N/mm^2 તથા બેરિંગ પ્રેસર 20 N/mm^2 લો. 04

OR

- (c) A valve spring having inner diameter of a coil 40 mm , deflects for 40 mm at the maximum axial load of 800 N. Find wire diameter and number of turns for the spring . $[\tau] = 300 \text{ N/mm}^2$, spring index =6 and $G = 0.82 \times 10^5 \text{ N/mm}^2$ 04

- (5) સ્પ્રોંગનો અંદરનો વ્યાસ 40 mm છે. તેના ઉપર 800 N લોડ લાગવાથી 40 mm દબાય છે. શીયર સ્ટ્રેસ = 300 N/mm^2 , સ્પ્રોંગ ઇન્ડેક્શન = 6 અને $G = 82000 \text{ N/mm}^2$ લઈને વાયર ડાયામીટર અને કોઇલની સંખ્યા શોધો.

- (d) 22 kN vertical loads are acting at the end of the “C” clamp having a rectangular cross section. The perpendicular distance between the load axis and the neutral axis of the cross section is 120 mm. Find the dimensions of the cross section of the clamp for the permissible stresses of 120 N/mm^2 take $h=2b$. 04

- (5) ‘C’ ક્લેમપ ઉપર 120 mm એરોન્ડ્રોક અંતરે 22 KN વરટ્રીકલ લોડ લાગે છે. ક્લેમપ સેક્ષન લંબઘોરસ ધારીને ($h=2b$) આપેલી 120 N/mm^2 સેક સ્ટ્રેસ માટે સેક્ષન ના માપ શોધો. 04

OR

- (d) A simple flange coupling has to transmit 40 KW at 240 RPM. Calculate (a) Shaft diameter (b) Key Dimensions. For Shaft & Key $6c = 100 \text{ N/mm}^2$, $\tau = 50 \text{ N/mm}^2$ & $6t = 75 \text{ N/mm}^2$ 04

- (5) ફ્લેન્જ કપલીંગ પાવર 240 RPM ટ્રાન્શ્મિટ કરેછે. શાફ્ટનો વ્યાસ અને કી ના માપ શોધો. કી અને શાફ્ટ માટે $6c = 100 \text{ N/mm}^2$, $\tau = 50 \text{ N/mm}^2$ & $6t = 75 \text{ N/mm}^2$ 04

- Q.4** (a) Explain the design of shaft. 03
પ્રશ્ન. ૪ (અ) શાફ્ટની ડિઝાઇન સમજાવો. 03

OR

- (a) Explain design procedure of key 03
(અ) કી ની ડિઝાઇન સમજાવો. 03

- (b) A semi elliptical spring with 900 mm span and 56 mm width of leaves is fixed in the centre using 50 mm wide bend. If thickness of each leaf is 6 mm , find number of leaves to sustain 5000 N load in the centre. $[6b]=490\text{N/mm}^2$. Also find deflection of the spring taking first 2 leaves of full length. $E=210 \text{ KN/mm}^2$ 04

- (5) એક સેમી ઇલેપ્ટિકલ સ્પ્રોંગનો સ્પાન 600mm અને પહોળાઈ 56 mm છે અને તેને 40 mm પહોળાઈ વાળા યુ બેનથી ફિક્સ કરેલ છે. લિફની જાડાઈ 6 mm છે. 5000 N લોડ સહન કરવા માટે લિફની સંખ્યા શોધો. બેનીંગ સ્ટ્રેસ = 490 N/mm^2 04

MPA લઈને અને ૨ કુલ લંબાઈવાળી ગણીને સ્પ્રિંગનું ડિફેક્શન શોધો.

$$E = 210 \text{ KN/mm}^2.$$

OR

- (b) Write design equations of Bell crank lever. 04
 (બ) બેલ કેન્ક લિવરની ડીઝાઇનના સુત્રો લખો. 04

- (c) Design a fulcrum pin of a right angled bell crank lever to raise a vertical load of 8 KN at longer arm. The arm lengths are 600 mm & 200 mm. The stresses are $6t=100 \text{ N/mm}^2$, bearing stress $=15\text{N/mm}^2$ & $\tau=50 \text{ N/mm}^2$ Neglect bending. (Assume $l/d = 1.25$) 07

- (સ) બેલ કેન્ક લિવર કે જેના લાભા આર્મ ઉપર ૮ KN લોડ લાગે છે તેના માટે ફલકમ પીનની ડીઝાઇન કરો. આર્મની લંબાઈ અનુકૂળે ૫૦૦ mm અને ૨૦૦ mm છે. બેન્ડિંગ સ્ટ્રેસ = 100 N/mm^2 , શીયર સ્ટ્રેસ = 50 N/mm^2 અને બેરીંગ પ્રેશર 15 N/mm^2 તથા પીન માટે $l/d = 1.25$ લો. 09

- Q.5 (a) A double riveted double cover butt joint is used to connect two plates 12 mm thick. A pitch of the rivet is 60 mm. $\sigma_t = 70 \text{ MPa}$, $\tau = 55 \text{ MPa}$, $\sigma_{cr} = 100 \text{ MPa}$. Find diameter of rivet and strength of riveted joint. Draw neat sketch of joint. 04

- પ્રશ. ૫ (અ) રિવેટનો વ્યાસ શોધો. જોઈન્ટની પીચ ૬૦ mm છે.. સેફ સ્ટ્રેસી $[\sigma_t] = 90 \text{ MPa}$, $[\tau] = ૫૫ \text{ MPa}$, $[\sigma_{cr}] = ૧૦૦ \text{ MPa}$ લો. 08

- (બ) Classify various keys 04
 (સ) વિવિધ કીનું વર્ગીકરણ કરો. 04
 (c) List out machine elements subjected to eccentric loading 03
 (ક) એસેન્ટ્રીક લોડ લાગતો હોય તેવા મશીન એલીમેન્ટના નામ લખો. 03
 (દ) State the fundamental equation of pure bending with notation 03
 (સ) બેન્ડિંગનું મૂળભૂત સુત્ર સંકેત ચિહ્નો સાથે જણાવો. 03

*****